

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 27. november 2019

Sak

2019/0251 Bergen 2017 AS Konkursbo – org.nr. 320 586 279 – klage over avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2017.

Til stede: Leder Elisabeth Wittemann, medlem Åse Gustavsen og medlem Ingjald Sørhøy

Sakens bakgrunn

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) søkte 30. august 2018 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2017 på vegne av 6090 lokalerheter og 34 aksjeselskaper, herunder Bergen 2017 AS. Det var konkursboet til Bergen 2017 AS (heretter klager eller konkursboet) som sto bak søknaden.

Bergen 2017 AS ble opprettet 8. november 2012, i forbindelse med at Norges Cykleforbund (NCF) skulle arrangere sykkel-VM i 2017. Aksjeselskapet var heleid av NCF, som er et underledd av NIF. Bergen 2017 AS ble tatt under konkursbehandling ved Bergen tingretts kjennelse 12. mars 2018.

NIF mottok 9. august 2018 en henvendelse fra KMPG, som er borevisor for konkursboet. Boreviser ba om enkelte avklaringer knyttet til hva slags dokumentasjon NIF trengte i forbindelse med konkursboets søknad om kompensasjon for Bergen 2017 AS sine merverdiavgiftskostnader for regnskapsåret 2017.

NIF videreformidlet korrespondansen til Lotteritilsynet i e-post 13. august 2018, og redegjorde for at Bergen 2017 AS etter NIFs syn ikke var søknadsberettiget som følge av at organisasjonen var under konkursbehandling. NIF og Lotteritilsynet ble i en etterfølgende telefonsamtale enige om at NIF likevel skulle inkludere konkursboets søknad om merverdiavgiftskompensasjon for Bergen 2017 AS for regnskapsåret 2017. Søknad ble sendt 30. august 2018.

Lotteritilsynet kontaktet NIF per e-post 26. september 2018 og ba om en bekreftelse på at årsregnskap og revisjonsberetning for Bergen 2017 AS ikke var signert og avgitt, og etterspurte et notat med NIF sin vurdering av at klager ikke var søknadsberettiget.

Lotteritilsynet avslo 6. desember 2018 den delen av søknaden fra NIF som gjaldt søknaden fra Bergen 2017 AS sitt konkursbo, med den begrunnelse at

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

organisasjonen var under konkursbehandling, og verken fremmet eller hadde tilstrekkelig grad av frivillig aktivitet på søknadstidspunktet eller utbetalingstidspunktet. Lotteritilsynet viste også til at de ikke hadde mottatt godkjent regnskap for Bergen 2017 AS.

Vedtaket ble påklaget av advokat Halfdan Mellbye på vegne av klager 27. desember 2018, med supplerende merknader i brev 18. februar 2019.

Klager viser til at dagjeldende forskrift ikke inneholder regler om at konkursbo ikke skal kunne motta merverdiavgiftskompensasjon, og at Lotteritilsynet tidligere har tilkjent konkursbo kompensasjon. Det blir i den forbindelse konkret vist til Nes Golfklubbs søknad i 2011, som ble behandlet etter forskriften fra 2010.

Når det gjelder kravet om fortsatt frivillig aktivitet på søknads- og utbetalingstidspunktet, jf. forskriften § 7 første ledd, anfører klager at forskriften på dette punktet ikke er formulert med tanke på tilfeller hvor frivillige organisasjoner oppretter aksjeselskap for å organisere enkeltarrangementer. Klager anfører at sterke reelle hensyn tilsier at forskriften må tolkes slik at kravet om tilstrekkelig frivillig innsats på søknadstidspunktet og utbetalingstidspunktet må anses oppfylt dersom selskapets eierorganisasjon, i dette tilfellet NFC, oppfyller kravet om tilstrekkelig frivillig innsats på dette tidspunktet, mens aksjeselskapet bare trenger å vise til tilstrekkelig frivillig innsats på tidspunktet før og under selve gjennomføringen av arrangementet. Dette er ifølge klager en nødvendig følge av regelen i § 5 tredje ledd om at aksjeselskaper eid av frivillige organisasjoner kan inngå i organisasjonens søknadsgrunnlag. Samme forståelse må ifølge klager legges til grunn dersom selskapet har gått konkurs.

For å dokumentere at kravet til frivillig innsats i aksjeselskapet var oppfylt i forbindelse med planleggingen og gjennomføringen av sykkel-VM, har klager vist til forskningsrapport fra NTNU 21. desember 2018 «Sykkel-VM 2017, Fra folkefest til økonomisk bakrus». Klager opplyser at det på rapportens s. 1 fastslås at mer enn 2000 frivillige deltok ved gjennomføringen av arrangementet, og legger til grunn at det ikke er tvilsomt at Bergen 2017 AS på dette tidspunktet oppfylte vilkåret om frivillig innsats.

Klager anfører at det også i tiden etter sykkel-VM var tilstrekkelig frivillig innsats i aksjeselskapet i form av gratis arbeidsinnsats i forbindelse med opprydning og håndtering av den vanskelige kreditorsituasjonen. Av frivillig innsats på søknads- og utbetalingstidspunktet, da selskapet var under konkursbehandling, har klager vist til at styreleder og resten av det tidligere styret i Bergen 2017 AS frivillig har bistått bostyrer med å få oversikt over boet, og stadig står til disposisjon for boet når det er behov for det.

Når det gjelder kravet om godkjent regnskap, viser klager til at det finnes et revidert og endelig regnskap, men at dette ikke er behandlet i selskapets styrende organer fordi konkurs ble åpnet før dette arbeidet var ferdigbehandlet. I tillegg til regnskapet har klager sendt inn rapport 15. august 2018 fra borevisor KPMG, som gir en ytterligere kvalitetssikring av at regnskapstallene er korrekte.

Klager anfører videre at korrespondansen mellom NIF og Lotteritilsynet før og etter søknadsfristen synliggjør at Lotteritilsynet har vært forutinntatt i sin behandling av søknaden fra klager, og at dette er en saksbehandlingsfeil som medfører at vedtaket er ugyldig.

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og har oversendt klagen med innstilling 27. mars 2019 til Lotterinemnda for behandling. Advokat Halfdan Mellbye kommenterte Lotteritilsynets innstilling på vegne av klager 26. april 2019.

Det vises til klagen, klagers utdyping av klagen og kommentarene til tilsynets innstilling i sin helhet.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget for ordningen er forskrift 15. april 2013 nr. 386 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften), som er opphevet, men som gjaldt på søknadstidspunktet.

Formålet med ordningen fremgår av forskriften § 1:

«Formålet med ordningen er å fremme frivillig aktivitet. Ordningen skal kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester basert på årsregnskap ett år tilbake i tid».

Det følger av forskriften § 5 at

«[m]ålgruppen for ordningen er frivillige organisasjoner som innfrir vilkårene for registrering i Frivillighetsregisteret, jf. frivillighetsregisterloven § 3 og § 4 (...)

Aksjeselskap som eies fullt ut av en eller flere organisasjoner, som alle kommer inn under første ledd, kan inngå som en del av søknadsgrunnlaget for et sentrallredds eller enkeltstående søkers søknad om merverdiavgiftskompensasjon, forutsatt at det kan dokumenteres at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten i aksjeselskapet.».

De generelle vilkårene for å være kompensasjonsberettiget fremgår av forskriften § 7. I § 7 første ledd fastsettes følgende:

«Organisasjon må oppfylle kravene i denne forskriften både på søknadstidspunkt og utbetalingstidspunkt. Dersom organisasjonen på søknadstidspunktet eller utbetalingstidspunktet ikke lenger har tilstrekkelig grad av frivillig aktivitet eller på annen måte ikke lenger kommer inn under ordningen kan forvalter avslå søknaden

Videre fastsettes følgende i § 7 femte ledd:

«Søkerne må kunne dokumentere at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten i ledd det søkes om kompensasjon for i samsvar med fastsatt søknadsskjema og veileder til forskriften. Gratis arbeidsinnsats,

medlemskontingent og gaver likestilles når det gjelder kravet til frivillig innsats. Gratis styreinnsats vurderes som frivillig innsats, men blir ikke vurdert til å tilfredsstille kravet til frivillig innsats alene. Det må ikke være for tett knytning mellom kontingent, gaver eller gratis arbeidsinnsats og gjenytelser.»

Av § 10 andre ledd fremgår det at «[e]nkeltstående søkere, sentral-, underledd og aksjeselskap skal ha reviderte regnskap som skal være behandlet og godkjent på årsmøtet eller av annet kompetent organ i henhold til organisasjonens vedtekter.»

Sentralleddets oppgaver og plikter etter forenklet modell følger av forskriften § 13. Det følger av § 13 tredje ledd at sentralleddet skal kontrollere at underleddene oppfyller vilkårene for å delta i ordningen for kompensasjon av merverdiavgiftskostnader.

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Bergen 2017 AS sitt konkursbo sin klage gjelder Lotteritilsynets avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2017.

For å være berettiget til merverdiavgiftskompensasjon må klager dokumentere at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten. Det følger av langvarig forvaltningspraksis at dette skal forstås slik at den frivillige innsatsen må være omfattende og utgjøre hovedaktiviteten i virksomheten. Kravet må være oppfylt både på søknadstidspunktet og utbetalingstidspunktet, jf. forskriften § 7 første ledd.

På søknadstidspunktet var Bergen 2017 AS under konkursbehandling og det var konkursboet som var søker via NIF. Den frivillige innsatsen i konkursboet besto av gratis bistand fra det tidligere styret i forbindelse med bostyrers arbeid med å få oversikt over boet. Klager har opplyst at styret stadig står til disposisjon for bostyrer ved behov.

Lotterinemnda finner i likhet med Lotteritilsynet, at innsatsen fra det tidligere styret er av beskjedent omfang, og at det ikke er dokumentert at frivillig innsats var en viktig del av konkursboets virksomhet på søknadstidspunktet. Som en konsekvens av at Bergen 2017 AS gikk konkurs, ble selskapets regnskap heller ikke behandlet og godkjent av kompetent organ, og regnskapet til aksjeselskapet oppfyller dermed ikke kravene i forskriften § 10 andre ledd. Klager er også av denne grunn avskåret fra å motta merverdiavgiftskompensasjon. Et konkursbo er for øvrig ikke en frivillig organisasjon som innfrir vilkårene for registrering i Frivillighetsregisteret, jf. forskriften § 5, jf. § 1. Dette underbygger etter Lotterinemndas syn at merverdiavgiftskompensasjonsordningen heller ikke i dagjeldende forskrift fra 2013 var innrettet med sikte på at konkursbo skal omfattes. Det er i denne sammenhengen ikke avgjørende at Lotteritilsynet

tidligere har innvilget kompensasjon til et konkursbo etter ordningen slik den var regulert i forskriften fra 2010.

Det er etter dette ikke nødvendig for nemnda å ta stilling til om Bergen 2017 AS kunne ha mottatt kompensasjon dersom selskapet ikke hadde gått konkurs. Nemnda bemerker imidlertid at klager ikke har dokumentert at selskapet hadde tilstrekkelig frivillig innsats før konkursen. I klagers supplerende merknader 18. februar 2019 er det kun vist til en forskningsrapport fra NTNU og antatt at det er tilstrekkelig dokumentasjon. Nemnda er ikke enig i at henvisningen til forskningsrapporten er tilstrekkelig dokumentasjon. Utover dette er det argumentert med at frivillig innsats i eierorganisasjonen NCF vil oppfylle kravet. Til dette bemerker nemnda at aksjeselskapet på selvstendig grunnlag må oppfylle forskriftens krav om frivillig innsats, og innsats i NCF vil ikke gi grunnlag for kompensasjon av utgiftene til aksjeselskapet, jf. forskriften § 5 tredje ledd. Heller ikke kravene til regnskap i § 10 andre ledd er oppfylt for selskapet, jf. ovenfor.

Det er for øvrig ikke nødvendig for Lotterinemnda å ta stilling til i hvilken grad aksjeselskaper som er opprettet for gjennomføringen av ett enkelt idrettsarrangement, er avskåret fra merverdigavgiftskompensasjonsordningen som følge av at det er krav til frivillig innsats på søknads- og utbetalingstidspunktet.

Heller ikke klagers anførsel om at Lotteritilsynets dialog med NIF forut for søknadsfristen utgjør en saksbehandlingsfeil, kan føre frem. Det er sentralledet som skal kontrollere at underledd oppfyller vilkårene for tildeling av kompensasjon, jf. § 13 tredje ledd. Som det fremgår av e-post 13. august 2018 til Lotteritilsynet, mente NIF at klager ikke oppfylte vilkårene og skulle vært utelatt fra søknaden. Det ble likevel enighet om, i telefonsamtale mellom Lotteritilsynet og NIF, at klager skulle tas med i søknaden for å sikre at søknaden ble realitetsbehandlet. Dette er ikke en saksbehandlingsfeil.

Korrespondansen etter søknadsfristen hadde til hensikt å opplyse Lotteritilsynet i den etterfølgende materielle behandling av søknaden, og skjedde i god tid etter søknadsfristens utløp. Nemnda legger til grunn at Lotteritilsynets oppfatning av saken på dette tidspunktet var basert på sakens dokumenter. Det foreligger ikke saksbehandlingsfeil.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk